

Projektrapport

Kemikalietillsyn hos försäljare av växtskyddsmedel

9 september 2026

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

ADRESS

541 83 Skövde

TELEFON

0500-49 36 30

E-POST

info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS

www.miljoskaraborg.se

Detta gjorde vi

Vi deltog i ett nationellt tillsynsprojekt som Kemikalieinspektionen tagit initiativ till. I projektet kontrollerade vi försäljning av växtskyddsmedel hos återförsäljare i kommunerna Essunga, Falköping, Hjo, Skövde och Tibro.

Eftersom vi genomförde ett liknande projekt (granskning av biocidprodukter hos återförsäljare) under hösten 2025 valde vi att inte åka tillbaka till samma butiker i det här projektet.

För att hitta objekt att besöka, som inte ingått i tidigare projekt, sökte vi dels i vårt verksamhetssystem Ecos efter relevanta verksamhetskoder, dels på internet med sökorden nedan i olika kombinationer:

- Handelsträdgårdar
- Växtskyddsmedel
- Växtskydd
- Köper, säljer
- Essunga, Nossebro, Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde, Tibro, Skaraborg
- Bygghandel
- Matbutik, livsmedelsbutik

Därtill hade vi ett par verksamheter som vi misstänkte kunde ha växtskyddsmedel och som vi därav tog med i projektet.

Vad är ett växtskyddsmedel?

Skillnaden mellan en biocid och ett växtskyddsmedel är att biociden är en kemikalie som skyddar *människa eller föremål* mot insekter, svampar med mera, medan ett växtskyddsmedel är en kemikalie som skyddar en *växt* mot angrepp från insekter, svampar med mera. Exempel på växtskyddsmedel är ogräsmedel som Round-up, svampmedel och kemikalier mot bladlöss, medan biocider kan vara exempelvis mygg- och fästingmedel, båtbottnfärger och träskyddsmedel.

Resultat

Vi besökte 21 anläggningar men det visade sig att 8 av dem inte hade växtskyddsmedel. Några hade dock biocider. Eftersom granskning av biocider inte ingick i det här projektet gick vi inte vidare med den tillsynen (dessutom är lagstiftningen kopplat till biocider något annorlunda än för växtskyddsmedlen). Dessa anläggningar finns nu i vårt register och vi kan återkomma dit i framtida projekt. Jordbruksverket och Kemikalieinspektionen är ganska tydliga med att vi behöver utföra mer regelbunden och återkommande kontroll på anläggningar som säljer såväl biocider som växtskyddsmedel.

Av de 21 anläggningar som inkluderats i projektet från början var det alltså 13 där det pågick försäljning av växtskyddsmedel. 7 av de kontrollerna var godtagbara, övriga hade brister. Den vanligaste avvikelserna var att försäljaren inte upplyste sina kunder i tillräcklig utsträckning att det var ett växtskyddsmedel som inhandlades. Vid försäljning av växtskyddsmedel måste återförsäljaren informera kunder om att de behöver ta till sig den information som finns på förpackningen. Informationen kan ges antingen muntligen eller skriftligen.

Tre av verksamheterna som vi besökte i projektet sålde produkter som inte var godkända. Godkännandet hade gått ut eller så hade växtskyddsmedlet aldrig hade registrerats.

Vår uppföljning efter projektet

De flesta avvikelserna är lätta att åtgärda och verksamhetsutövarna har åtagit sig att åtgärda dem. Det handlar framför allt om bristande information till kund vid försäljning. Vi har inte startat några uppföljande ärenden kopplat till detta.

I tre fall har vi startat ärenden om anmälan om misstänkt brott på grund av misstänkt miljöfarlig kemikaliehantering och olovlig kemikaliehantering. Detta eftersom vi vid tre verksamheter påträffade kemikalier som saknade godkännande eller där godkännande gått ut.

Vad blev nyttan med projektet?

Genom att delta i det nationella tillsynsprojektet höjer vi vår egen kompetens kring lagstiftningen runt växtskyddsmedel hos återförsäljare. Detta gör i sin tur att vi utvecklas i vårt arbete med miljömålet *Giftfri miljö*.

När vi säkerställer att verksamheternas kunder får information vid försäljning av växtskyddsmedel bidrar vi till att produkterna används på ett hälso- och miljöriktigt sätt så att deras eventuella negativa påverkan på människa och miljö minskar. Detsamma gäller när vi granskar produkternas godkännande. Där säkerställs att alla produkter som säljs ska vara kontrollerade och godkända för att få släppas ut på marknaden.

Under biocidprojektet hösten 2025 var det också mycket avvikelser på grund av bristfällig informationen till kund. I årets projekt med fokus på växtskyddsmedel var det färre sådana avvikelser. Det kan bero på att höstens nationella tillsynsprojekt (kopplat till biocidprodukter) medfört att kunskapen om informationsplikten har spridit sig hos återförsäljarna. Vid höstens insats deltog 79 (28 %) olika lokala tillsynsmyndigheter. Totalt kontrollerades 1 564 produkter hos 391 återförsäljare vilket bör ha gett en del ringar på vattnet.

Fakta om projektet

Namn:	Miljöskydd CU 2026 Projekt 1 Växtskyddsmedel hos återförsäljare
Projektet pågick:	18 till 29 maj 2026
Detta granskade vi:	• Växtskyddsmedel; märkning och godkännande • Försäljning av växtskyddsmedel
Antal anläggningar:	13
Antal anläggningar utan avvikelser:	7

Bilaga. Anläggningar som ingick i projektet

Essunga

ICA Supermarket Axet Nossebro

Jansons färghandel

Magnolia

Falköping

Dollarstore

Granngården

Jem & fix

Rusta

Hjo

Granngården

Skövde

Blomsterlandet

Djur & Natur Skövde

Melldala trädgård

Rosenlunds trädgård

Tibro

Tibro skog och trädgård